

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGÓ
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Az Országos Fajvédő Párt a jobb magyar jövőért való együttműködés érdekében beolvadt az egységespártba

Gömbös Gyula nyílt levélben kijelentette, hogy a kormánypártba való beolvadás nem az elvfeledés, hanem a réalpolitika jegyében történik

Budapest, szept. 6. Illetékes helyről felkérték a Magyar Országos Tudósítót az alábbiak közlésére:

Az Országos Fajvédő Párt vezetősége megállapítja, hogy a jelenlegi kormány és az egységespárt működése az ország újraépítésének fundamentumait rakta le és hogy ez alapon hazánk új életre kelhet.

A pártok közötti ellentétek félre teendők akkor, amikor megcsonkított országunk boldogulásáért és a jobb magyar jövőért az egész nemzet egyetértésben munkálkodik.

A nemzet létérdekét képező megoldásra váró nagy feladatok is csak az összes nemzeti erők egyesítése után valósíthatók meg. Az Országos Fajvédő Párt vezetősége azon meggyőződésből indulva ki, hogy a nemzet erőinek egyesítése elsőrendű hazafias kötelesség, a nemzet ügyének előbbre vitelében nagy érdemeket szerzett gróf Bethlen Istvánnak és pártjának programját teljes egészében elfogadva,

különálló pártjának megszűntetése mellett az egységespártba belép,

amely elhatározást az egységespárt ugyanezen eszméktől és gondolatoktól áthatva, az ország érdekeit szemelőtt tartva örömmel veszi tudomásul.

Gömbös Gyula nyílt levele a fajvédőpárt tagjaihoz

Gömbös Gyula országgyűlési képviselő a következő nyíltlevelet intézte a fajvédőpárt tagjaihoz:

Kedves Barátom! A fajvédőpárt vezető tagjaival való megállapodásom értelmében értesítek, hogy pártunk beolvadt az egységespártba. Ugy ítéltük meg a helyzetet, hogy a jelen viszonyok között a nemzeti erők teljes összefogása kívánatos, mert csak egy egységes nemzeti arcvonallal mindazon erőkkel siker reményében szembeszállni, amelyek még mindig veszélyeztetik a nemzeti állam érdekeit. Megállapítom, hogy a politikai magvetés nehéz munkáját a fajvédelem terén befejeztük és hála illet mindenkit, aki e munkából önzetlenül kivette részét. Példát adtunk és fogunk a jövőben is adni, miképpen kell nagy eszméket odaadással és kitartással szolgálni.

Az egységespártba való beolvadás nem az elvfeledés, hanem a réalpolitika jegyében történik.

A választások után be kellett látnom, hogy a nemzeti alapon álló és haladó konzervatív magyar szellemet szolgálva inkább meddő volt ellenzéki ténykedésünk már csak

azért is, mert időközben a kormány programunk jórésztét megvalósította. A mindenáron való ellenzéki-eskedést pedig, mint a magyar élet rákfenéjét, lelkiismeretünk szavára hallgatva mellőzni kívántuk. Amikor ezt leszögeztem, nem mulasztottam el hangoztatni azt, hogy elvi elgondolásunk szellemében, de a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően kívánjuk folytatni a politikai működésünket, remélve azt, hogy a magyar nép széles rétegeiben is helyeslésre talál elhatározásunk.

Nemzeti egységről beszélünk és beszélünk ma is.

Wekerle, Bud miniszteri és Gömbös államtitkári kinevezése

szombaton jelenik meg a hivatalos lapban

Budapest, szeptember 6. Az új gazdasági minisztérium felállításának ügye szombaton döntő stádiumba jut. A hivatalos lap ugyanis szombaton reggel közli Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Bud János gazdasági miniszter kinevezését és az új miniszterek vasárnap délelőtt 11 órakor teszik le az esküt Vass helyettes miniszterelnök jelenlétében a Kormányzó kezébe.

Beavatott helyről szerzett értesülése szerint a szombati hivatalos lap közölni fogja Gömbös Gyulának honvédelmi államtitkárrá való kinevezését is.

Az oláhok megfenyegették a népszövetséget

Visszavonulnak a tanácskozásokról, ha újra napirendre tűzik az optánsper

Genf, szeptember 6. Bratianu oláh miniszterelnök tegnap délután Montreuxben fogadta Románia népszövetségi delegátusát, berlini követét, Antoniadet és Zuhara tanárt. A megbeszélés után az oláhok testületileg Briandhoz mentek és közölték vele,

Az oláhok fejüket veszítették . . .

Genfi jelentés szerint ma délelőtt szenzációs hatást keltett népszövetségi körökben az a bukaresti hír, amely egy genfi lapban jelent meg. A hír értelmében az oláh minisztertanács Duca helyettes miniszterelnök elnökletével elhatározta, hogy azokban a további népszövetségi tanácskozásokban, amelyek az optánskérdéssel foglalkoznak,

az oláh kiküldöttek nem vesznek részt és ebben az értelemben nyilatkozatot olvasnak fel a népszövetségi ülésen.

Akkor, amikor a nemzeti erő és akarás jegyében egy táborba szálunk azokkal, akik ma az ország sorsát intézik, ennek a követelménynek teszünk eleget. Bár senkit sem akarok befolyásolni, jól esne, ha helyeselnék elhatározásomat és követnék. Jól tudom, hogy a helyi szervezetek nem mindenütt hajtják végre azonnal az egyesülést. Ott, ahol ez nem lehetséges, a kooperatív álláspont elfoglalása a helyes. Remélve, hogy felhívásom megértésre talál, küldöm e levelet mindenkinek, aki vezéréül elismer. Hazafias fűzővellet. Budapest, szeptember 6. Gömbös Gyula sk.

dett vereségük folytán tökéletesen elvesztették fejüket. Az a gondolat, hogy duzzogva sarokba vonuljanak vissza,

csakis teljes fejvesztettség mellett születethetett meg.

Mindenesetre nagyon súlyos volt, amit szombaton az oláhoknak a népszövetségnél el kellett szenvedniök.

Az, hogy Nagybritánia, Olaszország, Németország, Hollandia és Finnország képviselői egymásután foglaltak állást a tarthatatlan állásponttal szemben és csupán Cuba lépett fel mellettük, olyan lépés volt, amire abban a pillanatban nem lehettek elkészülve. Mi a magunk részéről csak szemléltői voltunk ennek az állásfoglalásnak, de az oláhok ugyan csak érezhették ennek súlyát is.

Egyes hírek szerint

a kisantant államok kilépésével fenyegetőztek

ez alkalommal, amiről Briand iparkodott őket lebeszélni.

A magyar delegátusok ezzel az ügygel szemben teljesen hűvösen viselkednek.

A népszövetség csütörtöki ülése

Budapest, szept. 6. A népszövetség mai közgyűlésén az elnöki bejelentések után folytatták a főtítkári jelentés vitáját. Elsőnek az ausztráliai fődelegátus szólalt fel és a gazdasági téren való nemzetközi együttműködés szükségességét hangoztatta. — Mowinkel norvég fődelegátus volt a második szónok, aki szükségesnek tartotta, hogy

jogi vitás kérdésekben a tanács a hágai nemzetközi állandó bíróságtól kérjen szakvéleményt.

Hangoztatta annak szükségét, hogy a főtítkárság a legszigorubb pártatlansággal járjon el minden ügyben. A béke szempontjából — folytatva — a világ helyzete nem olyan jó, mint ahogy óhajtott volna. Egyes nemzetek ma is buzgón fegyverkeznek és nagy összegeket költenek katonai célokra. Mindent el kell követni, hogy a békét minél biztosabb alapokra helyezzük.

Utána Hymans belga fődelegátus beszélt. A gazdasági nemzetközi együttműködésre irányuló fázisokról szólt, majd a leszerelés kérdésére tette szót. Véleménye szerint a legfontosabb az, hogy a nemzetek között helyreálljon a teljes bizalom és csak ez adhatja meg a biztonság érzetét, ami előfeltétele a leszerelésnek. Az ülés egy órakor ért véget.

A lengyel-litván konfliktus

Genf, szeptember 6. MTI: A népszövetség tanácsa délután Prokope elnökletével ülést tartott. Napirenden a lengyel-litván ügy szerepelt, amelyen Belaerts holland delegátus volt az előadó. Az ülés iránt a delegáció és a sajtó részéről nagy érdeklődés nyilvánult meg. A tanács közgyűlésén résztvett Briand is, aki az előző tanácsülésszakon nem lehetett jelen. Az előadó beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket Lengyelország és Litvánia a legutóbbi időben folytattak egymással. Csak

dalkozással látja, hogy az eddigi tanácskozások nem hozták meg a joggal remélt eredményt.

Litvánia képviselője Waldemaros hosszas előadásban bizonyította, hogy az eddigi tárgyalásokat nem lehet sikertelennek mondani. Hangoztatta, hogy Litvánia részéről mindig teljes volt a jóindulat.

A magyar külügyminiszter a külföld vezető politikusaival

Genf, szeptember 6. Dr Walkó külügyminiszter nagy tevékenységet fejt ki. Tekintélyes államférfiak egész sorozatával keresett és talált érintkezést, akikkel a legkülönbözőbb politikai kérdésekről folytat tárgyalásokat.

Lord Cushendonnál tett látogatásáról egy hírlík, hogy a megbeszélés a két államférfi között több mint egy óra hosszat tartott és a lord magyar vendégét keresett udvariasággal és figyelmességgel halmozta el. A lord a magyar minisztert a Beaurivage szállodában lévő szalonjában fogadta és teára tartotta vissza. A két államférfi beszélgetése természetesen érintette az optánügyet is, valamint az európai politika más kérdéseire is kiterjeszkedett.

Ezenkívül dr Walkó látogatást tett Sciolaja olasz delegátusnál, valamint dr Schubert német delegátusnál és megbeszélést folytatott dr Seppel osztrák kancellárral is.

Klebelsberg a vidéki egyetemekért

Budapest, szeptember 6. A budapesti egyetem bölcsészeti és orvosi karán pénteken teszik közzé a felvett hallgatók névsorát. A kultuszminiszter a létszámemelésknél kikötötte, hogy Debrecen, Pécs és Szeged környékéről jelentkező diákokat azzal utasítsák vissza, hogy lakóhelyük egyetemén kérjék felvételüket.

Ujra megindulnak a pozsonyi kisebbségi lapok

Budapest, szept. 6. A korábban bezűntetett „Pozsonyi Híradó”, a „Pressburger Zeitung” és a „Magyar Ujság” megjelenését újból lehetővé tették és a felvidéki magyarság és németiség örömeire a lapok szeptembertől ismét megjelennek.

Tovább keresik Amundsent

Oslo, szept. 6. Wolff: Ma a honvédelmi miniszteriumban a honvédelmi miniszter részvételével értekezlet volt, amelyen valamennyien meggyeztek abban, hogy a rendelkezésre álló jelentések alapján a Latham-repülőgépek a jégvidéken való keresését be lehet szüntetni, de tovább folytatják kutatásukat a norvég partok hosszában.

Magyarország ellismerte az albán királyt

Budapest, szeptember 6. MTI jelel: A magyar kormány utasította a római magyar ügyvivő köztöltte az albán követtel, hogy a magyar kormány az albán királyságot elismeri.

Másfélmilliárd szokol a cseh hadügyi költségelirányzat

Prága, szeptember 6. MTI: A parlament ma megkezdte az őszi ülészetet. A kommunisták nagy zajjal követelték a cukordrágaság haldéktalan napirendretűzését. A tárgysorozathoz hozzászólók beszédét is

közbekialtással zavarták. Kiosztották az 1929. évi költségvetést, amelyben a hadügyi tárca 14.68%-al, számszerint

1.400.000.000 cseh koronával szerepel.

A bulgár kormányválság

Szofia, szept. 6. A király a kormány lemondásának elfogadása után a parlamenti tradíciókhoz híven azonnal fogadta Cankovot, a sobranje elnökét, aki azt a tanácsot adta az

ezenkívül a hadügyi kiadáshoz tartozik még a 3.32%-os nemzetvédelmi alap is, úgy, hogy a hadügyi részesedés a költségvetésből összesen 18%.

uralkodónak, bizza még ismét Liapcsevet kormányalakítással. A király ezután Marinovot, a demokrata párt vezérét fogadta, majd a pártvezérekkel folytatott beszélgetést.

Kiviteli tilalom a száraztarkarmányra

Budapest, szeptember 6. A hivatalos lap holnapi száma közli a földmívelésügyi miniszter rendeletét, amely szerint a vámtarifa 39. tétele alá tartozó valamennyi száraz tarkarmány akár friss, akár szárított alakban, további intézkedésig csak engedély alapján szállítható kül-

földre, kivéve azokat a száraz tarkarmányszállítmányokat, amelyeket valamelyik nyilvános szállító intézménynél külföldre való szállítás céljából szeptember hó 12-ig bezárólag adnak fel. Ez a rendelt azonnal életbe lép.

Véget ért a budapesti balesetvédelmi orvoskongresszus

Budapest, szeptember 6. A nemzetközi balesetvédelmi kongresszus ma délután 5 órakor tartotta záróülését. Akermann (Stokholm) professzor, a nemzetközi állandó bizottság főtitkára mondott hálás köszönetet a nagygyűlés elnökségének végzett munkájáért.

Majd Eden amsterdami professzor, a nemzetközi állandó bizottság volt elnöke fejezte ki köszönetét a nagygyűlés elnökségének, különösen

hangsúlyozva azt, hogy a kongresszus minden résztvevője felelhetően emléket vitt el magával az itt tapasztalt vendégszeretetéről és a város szépségéről. A legközelebbi kongresszust Svájcban tartják. A nemzetközi állandó bizottság később fog dönteni, hogy melyik városban. Holnap a kongresszus résztvevőinek egy része a Balatont tekint meg, másik részük hajókirándulásra megy Visegrádra.

Bérjavítást követel a vasuti munkásság

A VOGÉ izgalmas nagygyűlése

Budapest, szept. 6. A keresztény-szociálista vasutasok országos gazdasági egyesületében a vasuti tisztviselők vasárnap közgyűlése után ma délután a munkások tartottak országos gyűlést a régi képviselőházban.

Az ülést Róbert Emil, a VOGÉ elnöke nyitotta meg. Beszédét közbeiktások szakították meg, úgyhogy néha percekig kellett várnia, míg mondatát befejezte. Lehetetlen állapot, — mondta Róbert Emil, — hogy az ipari munkásság havi 150 pengőt, a szertári munkásság 70—80 pengőt, kocsitisztogatók 40 pengőt kapnak havonta és ebből a fizetésből kell eltartani magukat és családjukat. *Néhány hónap alatt 15%-al emelkedett a drágaság, ami a munkásság helyzetét tarthatatlanná tette.*

Mihalits Dezső megállapította, hogy a vasuti munkásság anyagi helyzete napról-napra súlyos, ezen nem lehet gyors segíellyekkel segíteni.

Közbekialtások: Nem kell segély! Adják meg a rendes munkabért. Huszenkét fillérért dolgoznak a vasutasok tömegei.

Rákossi Antal követelte, hogy a családi pótlékokból kirekesztett vasuti munkásságot szintén részesítsék támogatásban.

Kinos István: Szociális igazságot kér, mert, mint mondta, lehetetlen állapot az, hogy 23 filléres órabérért dolgoznak naphosszat 30 éves szolgálati időre visszatekintő munkások.

A főtitkár ezután felolvasta a határozati javaslatot, azonban a nagygyűlés résztvevői, amikor a főtitkár azt olvasta, hogy a munkásság kéri

kivánalmainak teljesítését, *percekig tartó zajban kiabáltak egyhangulag, hogy nem kéri, hanem követelik.* Addig nem hagyták abba a zajongást, amíg a főtitkár ki nem javította a határozati javaslat szövegét. Eszerint *követeli* az országos gyűlés, hogy a vasuti munkásságot megélhetése biztosítására a piaci árak emelkedését kiegyensúlyozó bérjavításban részesítsék. Követeli az országos gyűlés, hogy a bérjavítást, amint az az ipari szakmunkásoknál ezidő szerint megadott, 1.20 pengő órabérben állapítsák meg.

Követeli az országos gyűlés, hogy a munkás felesége és gyermekei után családi pótlékot kapjon.

Az országos munkásnaggyűlés nyomtatékosan ad kifejezést annak a nézetének, hogy mai lakbérviszonyok a legsürgősebb rendezésre szorulnak.

Követeli a munkásság, hogy a munkások munkája révén elért eredményekből rendszeres részesedést juttassanak a munkásoknak. A határozati javaslatot több felszólaló szavai után a nagygyűlés egyhangulag elfogadta.

A világ széntermelése

A világ széntermelése állandóan erősen növekedő irányzatot mutat. Már 1926-ban elérte a háború előtti szintet: a termelés ekkor 1350 millió tonnára rugott. Tavaly ez az eredmény még 100 millió tonnával több lett. Hogy a szükséglet is ennyivel növekedett volna, bajosan lenne állítható. Elég különösen hangzik, de úgy látszik, hogy a konjunktúra és a dekonjunktúra egyformán előmozdítólag hatott a széntermelésre. Így pl. Anglia, ahol 1925-ben 246 millió, 1926-ban — a nagy szénsztrájk évében — 127 millió tonna szenet bányásztak, tavaly már ismét 265 millió tonnánál tartott, tehát felülmúlja a sztrájk előtti hozamot. A nagy dekonjunktúra mellett itt a termelés fokozásával igyekeznek az exportképesség lehetőségét növelni. Ez kivált az északi Skandináv államokba irányulna, miután ezek régi piacai voltak Angliának, de a szénsztrájk idején az, északi konjunktúra széljéi lengyel szén hódította el.

Az angol szén növekvő versenyképessége kezd mind nagyobb mértékben érezhetővé válni Németországban. A Skandináv országokból kiszorult angol szén — egyelőre legalább — itt szorít magának mind nagyobb teret. Még pedig nemcsak az Északnémet partvidéken, Mecklenburgban, Pommerániában és Kelet Poroszországban, hanem — a kedvező folyótárfiak kihasználásával — sok Délnémet helyen is. A Németországba való beviteli lehetőség — változatlanul maradó német viszonyok esetén — még jelentékenyen növekedni fog: az angol kiviteli szénre legközelebb alkalmazandó új szállítási díjtétel mellett ugyanis az angol szén tonnánkénti ára 5 márkával olcsóbb lesz Németországban a Ruhr vidékivel szemben.

Csökkent ellenben az amerikai széntermelés és kiviteli. Mig az angol szénsztrájk évében 30 millió tonnát exportáltak, tavaly már csak 17 milliót és a tavalyi első félév 8.9 millió tonnával szemben az idén csak 5.5 milliót. Legujabban viszont több tengeri kikötőben az angol és a Ruhr-vidéki szénnél is jóval olcsóbb áron kínáltak amerikai szenet.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságíróknak.

Ásványvizekben főlerakatát

birjuk több bel és külföldi forrásnak és kiterjedt üzletkörünk révén az összes használatos ásványvizeket raktáron tartjuk, kifogástalan friss állapotban. Csak egy próbát kell tennie s meggyőződik, hogy a legelső és legolcsóbb forrás vagyunk e tekintetben is.

Kontsek Géza k. r. t.

Még Amerika is módosítja a Kellog-egyezményt

Páris, szeptember 6. A Journal washingtoni jelentést közöl, amely szerint ottani illetékesek úgy vélekednek, hogy bár Borah szenátor a Kellog-egyezmény ratifikálása mellett foglal állást, e kérdés körül mégis igen heves vita várható a szenátusban. A vita középpontja az lesz,

hogy Amerika is saját érdekeinek védelmére bizonyos

fenntartásokkal fogadja a szerződést,

mint ahogy Anglia és Franciaország saját érdekében a szerződésen bizonyos módosítást hajtottak végre.

A debreceni egyetemen csak a jogi kar kérte a hallgatók létszámának felemelését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adunk már arról, hogy a debreceni egyetemen befejeződtek a felvételre való jelentkezések és minden karon, különösen pedig a jogin és az orvosin jóval több hallgató jelentkezett, mint amennyi felvehető. A jogi karra 160 hallgatót lehet felvenni, ezzel szemben a fakultásra 217-en jelentkeztek, akik közül nyolcvanvan zsidók. Az orvosok karra 60 hallgatót lehet felvenni, míg a jelentkezők száma 117, közöttük 50 zsidó. Tekintettel a jelentkezők nagy számára, felmerült az a hír is, hogy az egyetem minden fakultásra kéri a kultuszminisztertől a létszám felemelését. A hír ebben az alakjában nem felel meg a valóságnak, mert az egyetem nem kérte a létszám emelését, csupán a jogi kar intézett szerdán táviratot a kultuszminiszterhez,

hogy emelje fel a hallgatók létszámát.

A táviratra azonban válasz még nem érkezett.

A jogi kar különben szeptember 7-én tartandó ülésén fog határozni, hogy a Jelentkezettek közül kiket vesz fel. Az orvosok karra mára, vagyis péntekre várható a felvételi kérvények elbírálása. Míg a bölcsészeti fakultáson ez már a csütörtöki nap folyamán megtörtént. Felvételre javasolt a kari ülés

hatvanhat rendes és négy rendkívüli hallgatót.

Ezek közül öt külföldi, illetőleg megszállott területi hallgató, egy pedig török születésű. Ezen a karon volt a legkönnyebb a felvételek elintézése, mivel itt az engedélyezett létszám 70, amire csak 73 hallgató jelentkezett.

Elfogták Balan oláh rablóvezért

Husz gyilkosság terheli a „nagyromániai” zsványromantika hőseit

Bukarestből jelentik: „Nagyrománia” rémét, Balan rablóvezért ma végre elérte végzete. Két haramiaruhába öltözött csendőrnek sikerült tartózkodási helyét kinyomozni s ma reggel a csendőrök Vinka mellett súlyosan megsebesítették a retteggett rablóvezért.

Balan banditavezért a késő esti órákban érkező jelentések szerint a fogarasi kórházba vitték, ahonnan felgyógyulása után újból a fegyházba viszik vissza. Személyazonosságát kétséget kizáróan megállapították.

Balannak 20 rablógyilkosságért kell felelnie a törvényszék előtt. A félelmetes bandita mindössze 22 éves s mióta néhány hét előtt megszállt a fegyházból, 14 gyilkosságot követett el.

Balanról megállapították, hogy üldözöttsége idején a legnagyobb vakmerőséggel utazgatott a vonatokon. A feketehalmi többszörös gyilkosság után Bukarestbe utazott és két ízben járt Ploestiben az egyik barátjánál. Az utóbbi napokban sokszor utazott át a brassói állomáson, sőt két ízben ki is szállt, hogy a harmadosztályú vendéglőben egyék valamit. Mindkét ízben ugyanaz a pincér szolgált ki. Második látogatása után a pincér számára egy papírdarabot hagyott hátra az asztalon, amelyre ez volt írva:

Itt ült Balan.

A nagyszabeni hatóságok letartóztatták Steiger József sófiót, akiről megállapították, hogy a nagydísnódi gyilkosságnál, mikor Balan megölt egy Klein nevű kereskedőt,

autón segítette elő a bandita szökését. Az a gyanu is felmerült ellene, hogy Balannal máskor is dolgozott együtt.

Jellemző a haramia félelmetes hírére és a romániai közbiztonsági állapotokra az a pánik, amelyet a Vöröstoronyból Caracalba menő személyvonaton idézett elő két fiatalember izetlen tréfája. A két fiatalember, akiről később megállapították, hogy bukaresti turista, széles övet kötött derekára és megtűzdelték késekkel revolverekkel. Az utasok kíváncsian nézték a két feltűnő embert, akik közül az egyik hirtelen kirántotta revolverét, kilőtt az ablakon és ezt kiáltotta:

Igy lövi le Balan azt, aki üldözni meri, vagy feljeleníti!

Villámgyorsan elterjedt a hír, hogy Balan a vonaton tartózkodik és valószínűleg pánik tört ki. Abból a kocsiból, ahol a jelenet történt, az utasok egymást tiporva menekültek a szomszédos kocsiba. A vonat személyzete sem mert bemenni a kocsiba, mely teljesen üres maradt, csak a két fegyveres ember utazott benne. Caracalban egy,

állig felfegyverzett rendőrszaksz fogta körül a kocsit, mire az álbanditák mosolyogva adták meg magukat.

Megbilincselve vitték őket a rendőrségre, ahol azután megállapították személyazonosságukat és másnap elbocsátották őket. Kihallgatásukkor azt mondták, hogy nagyon fáradtak voltak és kényelmesen akartak utazni a zsúfolt vonaton, ezért követették el a tréfát.

Összeírják a vidéki városok kölcsön-szükségleteit

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vidéki városoknak régi panasza, hogy a kölcsönügyletek perfektuálása igen sokáig húzódik és emiatt számos vidéki város a már régebben elhatározott beruházásokat sem hajtja végre. Természetesen ez a huza-vona a vállalkozók tevékenységét is károsan befolyásolta, hiszen a műszaki munkákon kívül a vállalkozóknak még a hitelezési nehézségekkel is meg kellett küzdeni. A gazdasági köröknek súlyos sérelme volt ez a pénzügyi megkötöttség és jogosan hangzott el az a kívánság, hogy hajtásuk végre a régebbi idő óta elhatározott beruházásokat, amelyek szoros összefüggésben vannak a

kölcsönműveletek sima megindulásával.

A pénzügyminiszteriumban most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy nagyobb lehetőségeket biztosítsanak a városoknak kölcsön-szükségleteik megszerzésére. Ezért pontos összeállítást készítenek az elhatározott, de végre nem hajtott beruházásokról és a kölcsön-szükségletek terjedelmét megállapítják. Remélhető, hogy ez az összeállítás nem pusztán statisztikai célokat szolgál, hanem a pénzügyi kormány támogatni fogja a városok kölcsön-szükségleteit, ami természetesen magával fogja vonni a magángazdaság fellendülését.

„A XX. század harmadik évtizedének világhírű patkányirtóját”

botránnyal részegségért 25 pengőre ítélték

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hovanyovszky József, az ismert patkányirtó fenomen került újból botránnyal részegség miatt a rendőrbíró elé. Hovanyovszky berugva

szónoklatot tartott az egyik Piac-utcai pad tetején a járókelőknek.

A rendőr azonban csakhamar véget vetett a nagyszerű szónoklatnak s bekísérte a részeg embert a központi ügyeletre.

Kihágási ügyét csütörtökön délelőtt tárgyalta dr. Vagha László fogalmazó, kihágási büntető bíró. A tárgyaláson kiderült, hogy a patkányirtó fenomen eddig már hétszer volt büntetve botránnyal részegség miatt.

A tárgyalást egész vidám keretek között, szinte diskurálva tartották meg. Hovanyovszky kijelentette, hogy többé nem fog berugni s erre nézve

már be is biztosította magát, mert megnősül.

Állítólag egy százötven holdas leány a menyasszonya, aki majd mérséklésre bírja.

A tárgyalás végén botránnyal részegségért 25 pengő pénzbüntetésre ítélték, ami behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra változtatható át.

A pénzbüntetés ugylátszik a legkényesebb oldala Hovanyovszky-nak, mert kijelentette, hogy

fizetni nem tud s inkább leüli az 5 napot.

Mikor az ítéletben megnyugodott, kijelentette, hogy siremléket állított fel már életében magának a következő felirással:

„Vándor ne kérd neved, csak kiáltd a szélbe: a XX-ik század harmadik évtizedének világhírű patkányirtója pihen itt!”

Felrobbant a benzines kanna és halálra égetett egy béresfiút

Szerencsétlenség reggeli készítés közben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Halálos szerencsétlenség történt csütörtökön reggel a Tyukod község határában levő Kálmán-majorban. A szerencsétlenség áldozata Bartha Zsigmond 17 éves béres fiú, aki a kora reggeli órákban az ősi szántási munkálatokkal volt elfoglalva és a traktor mellett segédkezett.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy a tanyán levő béresek tűz készítéshez fogtak, hogy reggelijüket ellétszítsék. A tűz csak lassan akart meggyulni, mire Bartha Zsigmond egyik benzines kannát felkapva, ráloccsolt a tüzre, hogy jobban égjen. A következő pillanatban hatalmas láng csapott fel, amely a kannában levő benzint felrobbantotta. Bartha István hangos jajkiáltással összeesett s mire a tanyáról segítségére érkeztek,

az egész teste életveszélyes égési sebekkel volt tele.

Eszméletlen állapotban szállították Bartha Zsigmondot a közeli Csengeterbe, ahol dr. Szendy munkásbiztosító orvos vette ápolás alá, de dr. Szendy annyira súlyosnak találta a fiú állapotát, hogy szekéren beszállította a debreceni sebészeti klinikára. A szerencsétlen fiú azonban még utközben meghalt. Előzőleg még visszanyerte eszméletét s arról pa-

naszkodott, hogy rettenetes lájdmalmak vannak.

A halálos végű szerencsétlenség ügyében a rendőrség lefolytatja a nyomozást.

Kegyeltsértő oláh vámvizsgálat

Biharkeresztes, szept. 6. Aichorn Richárd, a kolozsvári m. kir. áll. utlevélkirendeltség vezetője a minap Kolozsvárról meghalt. Hátramardottai megszerezték az oláh hatóságoktól az engedélyt, hogy a holttestet Magyarországra szállíthassák. Az Aichorn koporsóját tartalmazó ládát a kolozsvári oláh tiszti főorvos jelenlétében magyar diplomáciai pecséttel zárták le. Amikor a szállítmány Bors határállomásra érkezett, az oláh vámtisztviselő, nőna figyelmeztették, hogy a szállítmány diplomáciai pecséttel van ellátva, mégis kinyitatta a koporsót, átvágatta a diplomáciai pecsétet zsinagógát és

nemcsak a ládát, hanem a lakoporsót is felnyitotta.

Amikor a szállítmány Biharkeresztesre érkezett, a temetkezési vállalatnál bizonylatot vettek fel az esetről és a hullaszállítólevélre is rávezették, hogy a szállítmányt Borson az oláh vámközeg kinyitotta.

Hamis ötpengősök vannak forgalomban

Budapest, szeptember 6. A főkapitányságra több feljelentés érkezett, amelyek szerint különböző bankok pénztáráiba több hamis ötpengős került. A főkapitányságon azt hiszik, hogy a múlt évben működő banda próbálja újból forgalombahozni a hamis ötpengősöket. A nyomozás folyik.

Magyarországot becsmérelte egy cseh cirkuszi zenész

Félévi fogházra ítélték

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni büntetőtörvényszék Rézler tanácsa csütörtökön tárgyalta a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétséggel vádolt Holi János cseh származású zenész bűnügyét, aki a Czaja-cirkuszban van alkalmazásban. Holi ellen négy magyar honvéd tett feljelentést, mert június 28-án az esti előadás után Holi a cirkusz Kiss Károly nevezetű bohócával vacsorázni ment az egyik miskolci kocsmába és Holi beszélgetés közben a magyar nemzetre becsmérő kifejezéseket tett.

A tegnapi megtartott főtárgyaláson a bíróság tolmácsnak felkérte Wollay Ferenc tanárt, mert Holi egy árva szót sem tud magyarul.

Egyébként Holi tagadta a terhére írt bünelekményt. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után hat hónapi fogházra és az ország területéről való kitiltásra ítélte a cirkuszi zenészt.

Iskolakönyvek

író- és rajzszerek az összes iskolák részére kaphatók. (Használt tankönyvek f e l á r b a n)

Antalfy József

könyv- és papírkereskedésében,
Szent Anna és Varga-u. sarok.
Tankönyvkötés barkinek 50 fillér.

A Kincseshegyen már az ősszel felépül ötven ház

(A Hajdúföld tudósítójától.) A város tndvaleyőleg 100 kincseshegyi ház-helyet eladott a debreceni építőmunkásoknak. Most már az eladás formai része is teljes elintézést nyert, a ház-helyeket kiosztották s a főügyész 68 munkással már meg is kötötte a szerződést. Ennek alapján a városi tanács felhívta a műszaki osztályt, hogy az építkezési engedélyeket soronkívül adja ki. A tanács ugyanis erősen reméli, hogy a Kincseshegyen már az őszön legalább is ötven ház teljesen felépül.

Tilos a kirakatok előtt ácsorogni

(A Hajdúföld tud. si. ójától.) A debreceni kereskedők egy része már régebben mozgalmat indított, hogy a városi tanács tiltsa el a kirakatok előtti ácsorgást s szabályrendeletileg akadályozza meg, hogy különösen a korzók, háttal elállják a kirakatokat s így eltakarják a kirakatokba elhelyezett árukat.

A városi tanács intézkedésére ezt az ügyet letárgyalta a kereskedelmi és iparkamara, valamint a rendőrség is. Az utóbbi azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szabályrendelet elkészítése nem közérdek, csupán néhány kereskedő érdeke, épp ezért ő nem is hajlandó intézkedni. Állásban minden meg halgatott szerv arra az álláspontra

helyezkedett, hogy egyelőre el kell tekinteni a szabályrendelet megalkotásától, mivel az úgy sem igen lenne célravezető.

A városi tanács most foglalkozott ezzel az ügygel s úgy határozott,

hogy felhívást intéz a közönséghez s figyelmezteti azt, hogy a kirakatok előtt ácsorogni tilos. Ha a felhívás eredménytelennek bizonyul, csak akkor kerül sor a szabályrendelet megalkotására.

A fölfelé törekvő munkásosztály életszínvonalát szükségszerűen nagyobbítani kell

A szociálpolitika megvalósításában nem lehet csak a kapitalisták „jóindulatára” támaszkodni

A múlt nap nyitották meg Budapestén a balaszetvédelmi V. nemzetközi kongresszust. Ezzel a kongresszussal kapcsolatban egy munkásvédelmi kiállítás is nyitottak meg. — Ugyancsak akkor volt a fölavatása a tüdőbetegek kórházává átalakított pestújhelyi munkáskórháznak, mely a legmodernebb higiéniaiával fog a tüdőbeteg munkások rendelkezésére állani. Ha ez az ünnepi színbe öltözött hármass esemény, amely nem merő véletlenből esett így össze, egy széles alapú szociálpolitikának a kezdete s amelyet a szociálpolitikai intézkedések egész sorozata fog rövidesen soron követni, akkor ez a nap nagyjelentőségű dátum lesz a magyar munkásság történetében.

Szociálpolitika a kapitalizmus megnyirbálása által

A szociálpolitikának a szükségesét ma már felesleges hangsúlyozni, azonban az a szociálpolitika, melyet a mai termelési viszonyok mellett a kapitalizmus urai önmaguktól félajánlanak és adnak, — amint a jelek is bizonyítják, — tulságosan kevés. A szociálpolitikai ténen előrehaladott nyugati államokban sem égből hullott manaként jelentkeztek a szociálpolitikai intézkedések és intézmények. A fölfelé törekvő munkásosztály életstandardjának a szükségsszerű kielégítése az államokat arra kényszerítette, hogy sokszor nem épen keztyüs kezekkel nyuljanak hozzá a kapitalizmushoz, hogy annak a megnyirbálása által emberibb életet nyujtsanak a munkásosztály számára.

Hosszu volna felsorolni azokat a heroikus küzdelmeket, amelyeket az angol munkásság vívott a kapitalizmussal, amíg el birt érni az általános 8, de helyenként a 7 órai munkaidőhöz és egyéb szociálpolitikai vívmányokhoz. Ebben a nagy harcban azután az államnak a munkásság nyomása folytán a munkásság érdekét kellett teljesíteni, ha nem akarta az egyre élesbedő osztályharc áldozatává tenni az egész angol birodalmat. És így történt szerte egész

Európában, mert a kapitalizmussal szükségszerűen együtt járó osztályellentétek surlódási felületét csak így lehetett kisebbiteni, mert az osztályellentéteket elszikkasztani, vagy elszókolni — sajnos — nem lehet, hogy ezek a szociálpolitikai eredmények csak a kapitalizmus megszorítása által jöttek létre és csökkentették az osztályellentéteket, nem jelenti azt, hogy amikor a kapitalizmus nemzetközivé fejlődött, az állam nem az ő érdekeit szolgálja és azt hogy az osztályellentétek kisebbek volnának, mint valaha is voltak.

Szociálpolitika légüres térben nem mozoghat

Ezeknek az elmondása azért volt szükséges, mert ezen a hármass ünnepségen meglehetősen szép számban hangzottak el megszívlelendő mondatok. Azonban, ha ezek a mondatok tervek és elgondolások csak a kapitalisták jóakarataira vannak építve, akkor ez az egész hármass ünnepség légüres térben mozog. Már pedig légüres térben csak Mohamed koporsója bír lengeni, komoly alkotásoknak alapra kell támaszkodni, még pedig erős alapra. Kapitalista igazgatók, r. t. elnökök, trósz fejedeimék és iparbárok esetleges jószándéka azonban erős szociálpolitikai alapként nem alkalmas.

Azért is szükséges, hogy a társadalmegészségügyi muzeum kiállítását, az iparibalesetek kongresszusát és a pestújhelyi munkás tüdőgonozó megnyitását komoly szociálpolitikai lépések kövessék, mert a munkásság már nem hisz a szónoklatokban és vállvergető beszédekben. És ha az ilyen ünnepi szózatokat nem fogják követni, mint ahogyan a múltban sem igen követték, a komoly szociálpolitikai lépések, akkor ezek is csak az osztályellentétek szélesbítéséhez járulnak hozzá.

Komoly szociálpolitikai intézkedések pedig csak a kapitalisták rabió mániájára gyakorolt erős nyomás után jöhetnek létre. Hiszen mindennek a megvalósításához, tehát a szo-

ciálpolitika megvalósításához is, — pénz kell. A pénzt pedig 30 filléres óra, másfél pengős napi, husz pengős heti és ötven pengős havi fizetésekben előteremteni nem lehet. A nyolc és tizenötezer pengős osztályokból, igazgatói járulékokból inkább. Ehhez azonban az állam nyomása szükséges. Az állam nyomása, amelyet a kapitalizmusra gyakorol. A kapitalizmus természetesen kapálozni fog, de az nem jelent semmit. Fönkre sem fog menni bele, mert rugkapalozásai azzal az eredménynyel járnak, hogy hol itt, hol amott csikar ki valamit, amivel aztán kárpótolja önmagát.

Uj termelési ágak kapcsolódnak be a szociálpolitika következtében a termelési folyamatba

Gyermekmeseszerű az, ha valaki itten azzal állana elő, hogy ilyenformán visszakérül minden nyomás arra a rétegre, amelyen segíteni akartak. A szociálpolitika következtében új termelési ágak kapcsolódnak be és a meglevők terjeszkednek s ezeknek következtében találja meg „számítását” és „elvesztett” értékeit a kapitalizmus. A kevesebbet dolgozó, de több fizetést kapó munkás és kispolgár kielégítésre váró szükséglete egyre nő. A szükségletek kielégítését pedig a kapitalizmus végzi el. A szükségletek értékesítéséből keletkezett profitot szintén ő vágja zsebre.

Sajnos, gazdaságpolitikánk eddigi működése nem enged tulzó reményeket fűzni ahhoz, hogy a kapitalisták megnyirbálása útján juttassa a munkásságot a várvavart és amnyiszor beharangozott szociálpolitikához. Ennek következtében úgy állítjuk magunkat be, hogy nagy csalódás ne érhesse. Nem állunk a kételkedő cinikusok közzé, de nem is heje-huja-hajrázunk. Egészségügyi kiállítás, balaszetvédelmi kongresszus, vagy tüdőbetegszanatórium megnyitása csak abban az esetben szociálpolitika, ha azt az elmaradt és hiányzó szociálpolitikai intézkedések egész sorozata követi. Addig csak ünnepség. Ünnepelni pedig a munkásságnak nincsen sem szándéka, sem oka.

Lehuzta a társáról a téli kabátot és a csimát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt év novemberében a Török-féle korezmában idogált Boros Mihály államvasúti kocsi vezető. A mellette levő asztalnál egy több tagból álló társaság borozgott. Éjfél után a társaság egyik tagja, Vida Pál nap-szamos eltávozott a korezmából. Boros Mihály részegfővel utána sietett s mikor utólérte, fojtogatni kezdte, majd lehuzta róla a télikabátot, lábáról pedig a vadonatúj csizmát.

A debreceni büntetőtörvényszék rablásban mondta ki bűnösnek Borost s egy évi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Repülőkatasztrófa három halottal

Berlin, szeptember 6. Wolff: Ma délben 1.45 órakor szerencsétlenül járt az Erfurt—München között közlekedő B 180 jelzésű, menetrend-szerű repülőgép 5 km-nyire Forzheimtől. A szerencsétlenség folytán meghalt a pilóta és a repülőgép két utasa.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a „H A J D U F Ö L D”-et!

Minden tekintetben

a legjobb beszerzési forrás

fűszer
csemege
gyümölcs
Italárukban

Pálffy, Kossuth-u. 7. Telefon 16-96.

HIREK

1928 szeptember 7. (Péntek)

Prot.: Regina. Kath.: Kassai vtk.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Továbbra is tulnyomóan derült, és igen meleg idő.

Debrecen sz. kir. város közn. üvelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig

Városi múzeum nyitva 9-12-ig, 2-4-ig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66.

APRÓHÍRDETŐINK FIGYELMÉBE! Kérjük apróhírdetéseinket, hogy pénteken legkésőbb d. u. fél 5 óráig adják fel ünnepi számunkba szánt apróhírdetéseiket, mert lapunk a szombati Kisasszony-nap miatt vasárnap nem jelenik meg.

Molnár Elek dr. és Baltazár Évi esküvője. Előkelő esküvő folyt le Debrecenben csütörtökön délelőtt. Dr. Baltazár Dezső ref. püspök leánya, Évike és dr. Molnár Elek egyetemi magántanár, a hajduszoboszlói gyógyfürdő főorvosa esküdtek egymásnak örök hűséget. A polgári esketést déli 12 órakor a városházán dr. Vásáry István polgármester-helyettes főjegyző végezte a polgármesteri hivatalban, ahol a menyasszonyon és vőlegényen kívül megjelentek mint tanúk, a menyasszony részéről dr. Csiky József egyetemi tanár, a vőlegény részéről pedig dr. Leidenberger János tábornok, továbbá a legközelebbi hozzátartozók, mint dr. Baltazár Dezső püspök és neje, valamint ifj. Baltazár János. A polgármesteri hivatalban dr. Vásáry polgármester-helyettes főjegyző rövid, szép beszéd után összeadta a fiatal párt, majd a hivatalos formasságok után áldást kívánt rájuk. Az egyházi esküvő csütörtökön este fél 7 órakor volt dr. Baltazár Dezső püspök lakásán szűk családi körben. A család barátai közül résztvett az ünnepélyes aktuson vitéz Horthy István főgonnok és számos előkelőség. Az esketést maga az örömapa végezte. A fiatal párt, amely az esküvői vacsora után autón Lovránába utazott, — számtalan gratulációval halmozta el s kifejezte szeretkekvánatait a Kormányzó és József kir. herceg is.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték csütörtöki húzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 4000 pengőt nyert: 52846. 2000 pengőt nyert: 66212. 1000 pengőt nyert: 32465 37460. 600 pengőt nyert: 7789 16998 30177 42308 46150 61196 61707 65377. 500 pengőt nyert: 945 2900 4567 4609 4997 16980 19612 20697 21885 24978 25847 30843 31797 31904 35813 36760 46555 48987 49217 49418 51200 52056 52255 58508 59250 62584 62603 70094 73254 75443 75653 77031. 200 pengőt nyert: 1637 6442 8778 10658 12593 16685 17817 18316 18923 21223 22414 22957 24561 25924 26366 27221 27614 28414 31706 32210 32426 32882 34557 35029 35748 35915 36049 39443 39594 41411 42052 42816 43041 43075 43220 45503 47259 48333 49316 50217 50386 50428 54615 55422 56442 60948 62289 63017 63397 65089 65142 65481 6844268745 68975 71321 72920 72007 73142 75885 76159 77391 78172 79931 és 125 pengőt nyert 1391 szám. A húzás folytatása szeptember 7-én, pénteken reggel fél 9 órakor.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Gyermekével együtt a kutba ugrott egy cselédleány.

a szomszédok azonban mindkettőjüket megmentették

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön a hajdudorogi csendőrség letartóztatta és a debreceni ügyészségnek adta át Petrus Mária újfelhértői cselédleányt. Petrus Debrecenben szolgált, de pár nappal ezelőtt szabadságot kért gazdájától, hogy szüleit meglátogathassa. A leánynak csütörtökön délb. kelett volna visszatérni szolgálati helyére, ehelyett a leány karjára vette

— **Esküvő.** Erdélyi Rózsika és dr. Bognár Béla szeptember 5-én, csütörtökön Debrecenben házasságot kötöttek.

— **A Piac-utcán kocka övei rakják ki a sinek közeit.** A város azt szerette volna, ha a Piac-utca rendezése és aszfaltozása kapcsán aszfalttal burkolnák a sinek közeit is. A mostani kockaburkolat közeiben ugyanis meggyül a por és igazságtalossággal sem sikerül teljes mértékben portalánítani az utcát. A helyvasút azonban technikai okokból nem vállalta a sinek közeinek aszfaltozását, ezért aszfalt helyett kocka követ raknak a sinek közé s azt egy év múlva bitumennel öntik ki, ami által sikerül a portalánítás kérdését is megoldani.

— **A Kollégium tanévnyitó ünnepélye.** A debreceni református Kollégium tanévnyitó ünnepélye hétfőn délelőtt lesz. A városi tanácsot az ünnepélyen dr. Vargha Elemér főjegyző fogja képviselni.

— **A szerelőtanoncok iskolájáról.** A debreceni iparügyi tanács elnöke, autó- és villamosszerelő szakosztálya kéri, hogy a szerelőtanoncok óráit az iparostanonciskolában úgy osszák be, hogy a tanoncok ne két délután, hanem egy egész napon keresztül legyenek foglalkoztatva az iskolában. A városi tanács nem teljesítette a kérelmet, mert ez a rendszer a múlt évben sem vált be. A tanoncokat nagyon kimerítette a napi 10 órás tanítás, elkésve jártak a délutáni órákra és egyéb zavarok is voltak az oktatás körül. Különbösen is van egy rendelet, amely eltiltja, hogy naponta 5 óránál többet tanítsanak. A tanács erre a rendeletre való hivatkozással utasította el a kérelmet.

— **Rádió-műsor.** Szeptember 7. Péntek. Budapest, délelőtt 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1: Pócs István felolvasása: „A katasztrófa” 5.45: Operett-részletek. Zenekari hangverseny. 7: Gyorsírási tanfolyam. Szabey Géza tanár. 7.35: Újévetversenyeredmények. 7.45: Mozart-hangverseny. Közreműködnek: B. Kenéz Lili zongoraművész és Kármán Gizzi, a Városi Színház operabürojának vezetője. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 11: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 11.20: Dr. Lezsi Miklós fűtőművész és Hochmeister József színhárművészegyüttes hangversenye. Zongorán kísér: Polgár Tibor.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny, 8.05: Kizet: Carmen. Operaelőadás. Berlin (483.9) délután 5. Szórakoztató zene. 8.30: Hangjáték-előadás. Boroszló (522.6) délután 4.30: Szórakoztató zene. 8.30: Népszerű hangverseny. Majaa-Frankfurt (428.6) délután 1.30: Hangverseny. 4.30: Operett-részletek. 8.15: Orgonahangverseny. 9.15: Zenekari hangverseny. Utána: tánczene. Prága (348.9) délután 12.05 és 5: Hangverseny. 7.35: Vidám est. 8: Hangjáték. 9: Hangverseny. Róma (447.8) d. u. 1: Rádió-trió. 5: Hangverseny

házasságon kívüli viszonyból született gyermekét s az udvaron levő nyitott kutba ugrott gyermekével együtt. Hangos jajveszékülésre a szomszédok lettek figyelmesek, akiknek sikerült mindkettőjüket kimenteni a biztos halálból.

Dr. Szücs László vizsgálóbírósegéd kihallgatta Petrus Máriát s elrendelte ellene gyilkosság kísérlete miatt az előzetes letartóztatást.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Dr. Molnár Elek ref. — Baltazár Éva ref., Székely István r. kath. — Klein Ida ág. ev.

Eljegyzések: Konya Bertalan ref. — Szöllösi Júlia ref., Bodnár Sándor ref. — Darányi Ágnes ref., Pásztor István ref. — Pap Erzsébet ref., Varga András ref. — Tiba Erzsébet ref., B. Nagy Károly ref. — Burai Eszter ref., Rácz Gyula r. kath. — Bartos Erzsébet ref.

Születések: Jóna János kertész, fia Sándor. Papp József kefésség, leány Ilona. Nagy Zsigmond városi hajdu, leány Ibolya. Pálfi Gyula kocsissegéd, fia Tibor. Zs. Nagy Imre máv. fűtő, leány Ilona. 1 halvaszületés és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Makai Gábor ref. 11 hónapos, Kálmán-u. 27. Fejes Jánosné ref. 22 éves, Nyil-u. 105.

— **Tanév megnyitás.** A ref. leánynevelő-intézet szeptember 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor a Kossuth-utcai templomban évnyitó istentiszteletet tart, a következő sorrenddel: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. 2. Közének: 63. dics. 2. 3. Igét hirdet: Szele Miklós vallástanárr. 4. Közének: 181. dics. 1. és 8. 5. Az iskolai évet megnyitja: Szele György lelkész, ig.-tanács elnök. 6. Himnusz.

— **Balesetek.** Sarkadi Lajost, a debreceni helyi vasúttársaság szerelőjét baleset érte az autogarázsban. Munkaközben egy nagy cső a lábára esett. A mentők részesítették elsősegélyben. — Kovács Károly szerelőtanuló ugyancsak a helyi vasút garázsában sérült meg szemén tengelyszerelés közben. — A Debreceni Gőzütrész és Faáruvgyárban Nagy I. József esztergályos az esztergapadnál bal kezét súlyosan megsérítette. Sebét a mentők kötötték be.

— **Hírek a rendőrségről.** Seres Béla oláh katona megszökött Csernovitzban székelő ezredétől és ide jött munkát vállalni Magyarországra. Seres elmondja, hogy az oláhok bestiális kegyetlenséggel bántak a náluk szolgáló magyar fiukkal, úgy hogy kénytelenek megszökni. A rendőrség tiltott határátlépés miatt indította meg az eljárást Seres ellen. — Erdélyi Miklós oláh katonaszökevény a még a múlt évben jött át Magyarországra területre. Debrecenben csakhamar állást kapott özv. Gyulai Lajosnénál. Erdélyiek, mint felügyelet alatt álló külföldi honosnak minden héten jelentkeznie kellett a rendőrségen. Csütörtökön özv. Gyulai bejelentette a rendőrségen, hogy Erdélyi tőle megszökött. Elrendelték országos körözését.

— **Szülők i gycimebe!** Iskolakönyvek az összes iskolák részére, valamint papír, író és rajzeszközök nagy választékban, Csáthy könyvkereskedésében Piac-utca 8. Kiszolgálás köztisztviselő utalványokra is.

— **Tankönyvek, ujonnan és használtan az összes iskolák részére kaphatók** Böhm Ferencnél, Bika-szálló mellett.

— **Orvosi rendelés.** Dr. Berencsy Zoltán nőorvos szabadságáról viszszaérkezve, rendelését naponta délután 3-5 órakor Ferenc József-ut 2. szám alatt ismét megkezdte. Telefon: 9-74.

SZÍNHÁZ

A kolozsvári színház igazgató házassága. Dr. Janovics Jenő, a kolozsvári volt Nenzeti színház igazgatója, aki az oláh megszállás után is kitarított az erdélyi magyar kultúra fontos posztján, nőül vette Poór Lilit, a kiváló drámai művésznőt.

Mozgósínházak közleményei:

Péntek—Vasárnap:

URÁNIA

Pedro Calderon de la Barca világhírű regénye nyomán:

A szerelem éjszakája

Spanyol társadalmi dráma 10 felv.

Főszereplők: Bánky Vilma és Ronald Colmann.

Megelőzi:

A felhők fölött

(Motorkerékpárral a Dolomitokban)

egy merész sportkal. nd 5 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ

Bíró Lajos mesterműve, a világhírű Emil Jannings, a nagy filmművésznek utólréhetetlen szereplésével:

Az elsodort ember

(Egy bűnös éjszaka története)

Társadalmi dráma 9 felvonásban.

SZEREPLŐK:

A férj — — — — Emil Jannings
A feleség — — — — Belle Bennett
Az alkalom leánya — Phyllis Haver

Megelőzik:

Nobile megmentése

filmriport és

Nincsenek már gyermekek

bohózat.

Hétfőtől: Vigszínházban: Zola Emil világhírű regényének filmváltozata: **A néma vádló** (The rese Raquin). Urániában: **Sport és szerelem**, filmjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Paul Richter és Aud Egede Nissen és megelőzi: **Zigoto a mesterdetektív**, kaland 6 felvonásban. Főszerepben: Zigoto.

METEORBAN

Szombaton:

Ördögi szerelem

Romantikus történet 7 felvonásban, Charles Vanel és Dolly Davissal és

A balottpatkány

Szerelmi történet 7 felvonásban. Anita Dorris és Egon v. Jordannal.

Előadások: 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

Dr Hadházy Zsigmond főispán a MASz vidéki bajnoki versenyének fővédnöke

Hatalmas arányaiban bontakozik ki a vidéki magyar atletika vasárnapi klasszikus versenye, amelynek védnökségét Debrecen notabilitásai vállalták. A verseny fővédnöke dr. Hadházy Zsigmond főispán személyes jelenlétével is kitünteti a versenyt, amint azt a rendezőség előtt kifejezte, ezáltal is kifejezést akarván adni az amatőr sport iránti megértő szeretetének.

Debrecen város tanácsa is képviselteti magát a versenyen és az atletika iránti különös megértő támogatását azáltal is kifejezésre juttatta a tegnapi tanácsülésen, hogy 80 pengőt szavazott meg tiszteletdíj vásárlására és ennek beszerzésére dr. Csűrös Ferenc kultúr tanácsnokot bízta meg, egyben megbízta, hogy a versenyen Debrecen város tanácsát is képviselje.

A verseny sikeres előkészítése érdekében mindent elkövetett a lelkes rendező gárda és Debrecen város atletika társadalma is várja a magyar vidék legjobbait. A versenyt délelőtt 9 órakor az előfutammal kezdik, de a rudgrásban már döntés is lesz a délelőtti folyamán. A döntő mérkőzések délután 2 órakor felvonulással kezdődnek. A felvonulás hatalmas demonstrációja lesz az élni akaró és fejlődő vidéki atletikának, bemutatván egyben az atletikák fejlettségét és izzó hazafiságát is, mert a versenyre kiírt vándordíj alapító levele szerint a viadal hivatva van propagálni a magyarság élni akarását is és törhetetlen ragaszkodását az integer Magyarországhoz. Ezt jelképezi az a zászló, amelyet Szeged magyar asszonyai himeztek és adtak a MASz déli kerületének, de ezt hirdeti az a nagyértékű selyemszalag is, amellyel Anna főhercegnő díszítette a zászlót. A felkelő nap fényében ragyogó integer Magyarországot ábrázolja a zászló egyik oldala, míg a másikon a magyar atletikák jelmondata: „Ha lehet békességgel. — Ha kell életünkkel.”

Uj uszókord. Budapestről jelenik: Ma délután tartották Magyarország 1500 méteres gyorsúszó bajnokságát a Császár-uszodában, amelyet Halassi nyert meg új rekorddal. Ideje 21.59.6. Uj országos rekord. Régi rekord 22.05. 2. Fehér 50 méterrel hátrább.

Közgazdaság

Eladó tölgy-makk. Miután a tölgy-makk kitűnő sertés, illetőleg állattakarmányt képez és tekintettel az általános takarmányhiányra, valamint a takarmányozáshoz szükséges takarmányok magas árára, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekelt gazdákat figyelmét arra, hogy Debrecen sz. kir. város erdőseiben mutatkozó tölgy-makktermés egyrésze az ősz folyamán eladásra kerül. Az érdeklődők előjegyzéseiket, illetőleg ajánlataikat a debreceni m. kir. Erdőfelügyelőséghez Debrecen, Nagyerdő 12. sz. nyújtják be, ahol a szükséges felvilágosításokat is meg fogják kapni.

Vívóórakra a beiratkozás Simonffy-utca 1/c. alatt a Békessy vívóklubban megkezdődött. Beiratkozni lehet a délutáni órákban, Ferenczy vívómesternél.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 10.53 1/2

Budapest 90.53 és fél, Berlin 123.72 és fél, Newyork 519.25, London 2519.75, Páris 20.25, Milánó 27.18 és fél, Prága 15.39, Belgrád 9.13, Bukarest 3.15 és fél, Bécs 73.18, Amsterdam 208.20.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy argol font 27.90—28.05, száz belga 79.65—79.95, száz cseh korona 16.93—17.01, száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.40—572.40, száz francia frank 22.45—22.65, száz hollandi forint 229.50—230.50, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz lei 3.46—3.51, száz lira 30—30.25, száz német márka 136.45—136.95, száz osztrák schilling 80.60—80.95, száz svájci frank 110.35—110.75 pengő.

Gabonatózsde.

A készrúpiacra a tiszavidéki búzát 26.40—27.15, a felsőtiszait 26.30—27.05, az egyen származású búzát 26.10—26.95 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 24.60—24.75 pengő között mozgott.

A liszt- és örleményiacra a malmok nem változtatták meg listárait. A piac közönsége ellenben időszerűnek tartja már a lisztárak újabb szabályozását, tekintettel arra, hogy a gabonaneműk ára az utóbbi napokban jelentősen olcsóbbodott.

Állatvásár.

A sertésvásárra 2111 darab sertést hajítottak fel. Eladatlan maracát 809 darab. Az irányzat nem változott. Árak: Ia öreg és sertés 188—190, IIa 160—172, fiatal nehéz 136—140, közép 190—194, könnyű 110—130, szedett: közép 166—172, urasági angol 160—173, szedett angol 148—156 fillér kg.-ként. Szalonmás felsértés 228—236, szalonna nagyban 230—245, hus 180—210, zsir 256—260 fillér kg.-ként.

Meghívó

a Biharvármegyei Bank r.-t. 1928 szeptember 18-án d. e. 12 órakor Berettyóújfaluban az intézet helyiségében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. A P 80,000.— n. é. részvénytőke P 20,000.—vel részvényenként P 2.50 lebélyegzése által P 60,000-re leendő leszállítása.
2. A 8,000 drb immár egyébként P 50 n. é. részvény összevonása 2,000 drb P 30.— n. é. részvényre.
3. A P 60,000-re leszállított részvénytőkének 8,000 drb P 30.— n. é. új részvény kibocsátása után P 240,000-vel P 300,000-re felemelése és a felemelés módozatának megállapítása.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen, Fő-utca 17. sz. (Bika szálló mellett sarkon)

Kerítésfonatok és tuskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók

4. Határozathozatal a jelenlegi alapszabályok hatályon kívüli helyezése és az új alapszabályok elfogadása tárgyában.

5. Igazgatósági tagok választása.
5. Esetleges indítványok és előterjesztések.

Megjegyzés! Az alapszabályok 16. §-a értelmében a rendkívüli közgyűlésen csak azon részvényesek jelenhetnek meg és gyakorolhatják szavazati jogukat, akik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a rendkívüli közgyűlés előtt legalább 3 nappal a Biharvármegyei Bank r.-t. Berettyóújfalui pénztáránál, vagy a Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókjánál (Ferenc József-ut 59.) letétbe helyezték.

Felhívás

A városi Tanács értesíti a város közönségét, hogy Balmazújváros község határának részleges tagosítása ügyében a község előjártsága által 625/1928. szám alatt kibocsátott hirdetmény folyó évi szeptember hó 8-ig bezárólag a város hirdetőtáblájára közszemlére ki van téve. A hirdetményben foglaltakhoz képest a tagosítás hasznosságának és célszerűségének megállapítása tárgyában folyó évi szeptember hó 11-én délelőtt 8 órakor Balmazújváros községközségi tanácsstermében helyszíni tárgyalás és szemle lesz, melyen minden érdekelt földbirtokos akár személyesen, akár igazolt meghatalmazottja által megjelenhetik és gazdasági szakértőt jölthet ki.

Debrecen, 1928. évi szeptember 6.

Városi Tanács.

Hirdetmény

A kerületi kéményseprő mesterek ismételt panaszt tettek az 1-ső fokú iparhatóság előtt, hogy a tanyás birtokok tulajdonosai és bérlői a tanyai épületek kéményeinek seprésében őket akadályozzák s a seprés után járó díjat kiüzetni vonakodnak.

Közlöm a város lakosságával, hogy a kereskedelmiügyi miniszter ur által jóváhagyott kéményseprési szabályrendelet 15. §. értelmében a kerületi kéményseprő mester köteles a kerületben levő összes kéményeket vagyoni és büntetőjogi felelősség mellett seprni és égetni. Mivel pedig az új kerületi beosztás szerint minden kéményseprési kerülethez külsőség is tartozik, azonos gazdasági viszonyok mellett a munkásoknak a külsőségeken levő épületeken található kéményekre is kiterjed.

Figyelemztetem a tanyás birtokok tulajdonosait és bérlőit, hogy a kéményseprő mestereket munkájuk elvégzésében ne akadályozzák, mert a jövőben a kéményseprési munka elvégzését akadályozók ellen kénytelen lesznek kihágási uton eljárni.

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a seprést végző segédek ellenőrző könyvvél s szolgáltatásban létüket igazoló ipartestületi igazolvánnyal vannak ellátva.

Debrecen, 1928. évi augusztus 31. H. Kiss József sk., t. városi tanácsnok.

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor ugyszólván senkinek a keresete nem fűdi a kiadásokat

szép pénzt kereshet

mint fő- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetés' vagy mindenesetre szép mellékjövédelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADISZ“ könyvosztálya
Budapest, V., Alkotmány utca 4. sz.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Thaly Kálmán-u. 14.

számu ház (Bethlen-utca sark)

eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

Husiparosok figyelmébe!

vidéki modern berendezésű, jó menetelű

mészáros és hentesület

haszonbérbe kiadó. Értekezni Földesen Nagynál, vagy a debreceni mészáros-társulatban Bagi Istvánál.

Újv. vitéz Homoródi (Hampel Jenőné)

épületvezetési és képkeretező vállalat

Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—64.

Meghívó!

Magán vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park

Nagyszállóda. Budapest,

VIII. Baross-tér 10. szám

mert

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házikonyha!)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg.

S a j á t é r d e k e

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

Házhelyek!

Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Hittelintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi-ut, valamint gróf Vescsey-utca sarkán elterülő szőlő ingatlanból még néhány 300 öli területű házhely eladó.

Érdeklődők és házhelyhez juttattak a házhelyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételekről a hivatalos órák alatt Kossuth-utca 8. szám alatt az intézet helyiségében felvilágosítást nyerhetnek.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legutányos abban beszerezhető a

Tüzelő és Építési Ikereskedelmi Rt.-nál. Debrecen Sas-u. 4.

(Kossuth-utca sark. Kőlcsonös Segélyező palota.)

URILEÁNY
szobát, fürdőszobahasz-
nálattal, esetleg ellá-
tást kaphat uri család-
nál Hatvan-u. 1. sz. II.
em. 32. 682

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan butorozott
szoba kiadó Simonyi-
utca 13. 674

AJÁNLAT

Bármilyen
állást vállalkozó ingatlan
ovadékkal, vagy töke-
erős cégnél kívánatra
készpénzzel ötezer pen-
gőig. Raktárnoki, pénz-
tárnoki, pénzbeszedői
vagy telep- esetleg
munkafelügyelői álla-
sok jöhetnek tekintet-
be. Cimem a kiadó-
ban. 6397

Kőlcsonöket
folyósítunk házakra,
földekre, áru, értékpá-
pir és egyéb tárgy-
tedezetekre. A beté-
tekre magas kamatot
adunk Gazdák Bankja
Bussuth és Bathányi
utca sark 6401

Saját
készítményű hálószoba
butorok legolcsóbban
Balint Sándornál Piac
utca 85 4817

Korrepetitor
érettségire előkészíték
bármilyen középiskolai
élegetlent, kijavított,
Fizetést csak siker ese-
tén. — Alkalmazottak
szolgálaton kívüli idő-
ben. Osváth Géza, Ver-
es utca 19 6410

Fejőstehenet
tartásra azonnal kiadok
Szilágyi, Darabos utca
44. szám 210

Uri család
izr. iskolás leánykát
ellátásra elfogad Csa-
pó u. 36. jobboldali
utcai lakás 4829.

Két
középiskolai tanulót
teljes ellátással elfo-
gadok. Butorozott szo-
ba kiadó a központ-
ban Iskola utca 8 sz.
4831

Gépirást
sokszorosítást vállalnak
Wirth nővérek olesó
árban Piac 59 III em.
4839

Gyakorlattal
bíró varrónő angol és
francia ruhák készit-
ését vállalja, házakhoz
is megyek varrni Cim
Bundi 3. 4830

Egy
alsó osztályú polgári,
vagy gimnáziumi izr,
tanulót teljes ellátásra
elfogadok Piac utca 4
Faragó 4835

1 pengőért
négy fogásos ebéd.
Kitűnő házikoszt Csa-
pó u. 19 (Knoll ház)
Udvaron közvetlen
balra

Teljes ellátásra
iskolás lányokat elfo-
gad uri család Cim a
kiadóhivatalban.

Kitűnő
módszerrel jutányosan
tanítok zongorázni kez-
dőket, haladókat Egy-
malom utca 5 706

Kárpitos
munkát házaknál, há-
zon kívül jutányosan
eszközök Oláh András
kárpitos, Bethlen utca
48 szám 6395

Középisikolai
leánykát teljes ellátásra
vállal izr. uri család,
Hatvan utca 11. 4821

Középisikolás
tanulókat teljes ellá-
tásra elfogad Hatvany
tanító C. gléd utca 12
6404

Társulnék
20 százaléknál többet
jövédelmező vállalat-
hoz. Csakis ingatlan
biztosítékkal rendelke-
zőkhöz. Ötezer pen-
gőig. Cimem a ki-
adóban 6399

Szöszösbükköny
ősziborso vetőmag —
kapható a Tépei gaz-
daságban.

Korcsma
helyiség lakással, be-
rendezéssel azonnal
átadó Külső vásártér
9 703

A Margit
férfi gőz tyukszemvá-
gója ajánlkozik házhöz
tyukszemet vágni és
masszírozni, félfürdőt
adni Levélhívásra ház-
hoz megyek, Laboncz
József Honvéd utca 5.
4805

Főiskolai
vagy középiskolai ta-
nulókat lakás, esetleg
ellátással elfogadunk,
Püspöki palota, I. em.
38 szám 4733

Teljes
ellátásra leánygyermek-
ket tanidőre elfogad
uri keresztyén család,
cim a kiadóban 693

Iskolai
évre teljes ellátásra
kisebb leánykát fel-
ügyelettel elvállal uri
család, zongora van,
Szentanna 34 692

Hentesnek,
mészárosnak új üzlet-
helyiség kiadó Gyár
utca 4. Boldogkert.
Klór péknél 4752

Monogramhímző
szalon dr. Szűcs An-
dorné Szent Anna u.
6. Telefon 670 4809

Beíráskor
gpermeke szemét vizs-
gáltassa meg szemor-
vossal Löbl látszeresz
4772

Két kislányt
kik középiskolába jár-
nak, felvesz izr. uri
család Cim a kiadó-
ban 4763

Kvartély
kapható Hatvan u/c
68, Schneiderné 474

Ablakok
minden nagyságban
készen kaphatók Blaf-
ner Kálmánnál Sziv-
utca 14 689

Zongora
gyakorlókat felügyelet
mellélt jutányosan vál-
lalok Komlóssy ut 15
704

Teljes
ellátásra elfogadok két
középi kolai vagy egye-
temi hallgatót, Rátné
Kandia 6

Teljes
ellátást adna tanítónő
iskoláslánykának, für-
dőszoba, zongora hasz-
nálattal. Német társal-
gás, Thaly Kálmán u.
12 szám 4793

Ki
a pénzt szereti, cipőit
csak itt veheti. Női,
férfi és iskolacipők a
legolcsóbban kaphatók
Cipőraktár, Széchenyi
utca 44. az udvarban
4763

Mindenes
bejárónő felvétetik Beth-
len utca 14 hátul az
udvarban 652

Zongorázni
tanítok lakáson
kezdőket, haladókat.
Ugyanott gyakorol-
hatnak is. Nyil-utca
90. szám. 6365

Zongora és német
nyelvtanfolyam, leg-
modernebb módszer
szerint Thaly Kál-
mán-utca 12. 4732

JÓKARBAN LEVŐ
Fordsohn traktor 2-ös
Oliwer-ekével eladó.
Megtéríthető és érte-
kezni lehet Szentpéter-
szeg, ifj. Bedő Sándor
nál.

TELJES
ellátást adna tanító is-
kolás leánykának, für-
dőszoba, zongorahasz-
nálattal. Német társal-
gás, Thaly Kálmán-u.
12. szám. 4733

LIBAHUSNAK
kilója 2.20 P Kornha-
usernél, Simonffy-u. 5.
átjáró. 4722

Szép akkor lesz,
ha a Korzó „Éva”
arckenöcsöt patta-
nás, szeplő és egyéb
arcbántalmak ellen
használja. Besze-
rezhető a Korzó dro-
gériában, Piac-u. 42.
4678

Özvegy urinő
egyetemi hallgatónőt,
esetleg hivatalnok-
nőt teljes ellátásra el-
fogad. Cim a kiadó-
ban. 641

Zongora-
hangolást - olesón
vállalok. Zeneokta-
tóknak kedvez-
mény. Till Mihály, —
Teleki-utca 34.

Elsőrendű munka
legújabb divat szerint
legolcsóbban készül
Sugár Sámuel uri sza-
bónál. Varga-utca 16.
Telefon 13—97. 4734

LIBAHUS
kilója 2.20 Kornhauser
nél Csapó-u. 19., szin-
házi átjáró. 4723

Intézeti tolette
felszerelések:
szappan, fogkefe, haj-
kefe, ruhakefe, fésű,
szappan és fogkefe-
tartó a legolcsóbban
beszerezhető a Kor-
zó drogériában, Piac-
utca 42. 4679

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a **HAJDUFOLD**-ben
a **DEBRECENI UJSÁG**-ban és a
a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG**-ban.

Varlagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más
tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

„Fehér szekfü”,
„Komoly 22” jeligére
levél van a kiadóban.
Sárga rózsának
levele van a kiadó-
ban. Kéretik átvenni.

LAKÁS

Istálló
van kiadó. Darabos u.
52. 705

Különbejáratu
szoba kiadó, esetleg
diákoknak teljes ellá-
tással. Péterfia 69.

Utcai
butorozott szoba ki-
adó, József kir. herceg
u. 44. Mandel. 207

Kiadó
Mester utca végén vas-
öntőde mellett egy kü-
lönálló kis ház, két kis
szoba, nagy nyitott
veranda, konyha, ka-
mara, lakással és ud-
var és kis kerttel. Ér-
tekezni Gazdák Bankja
Kossuth utca. 6403

Butorozott
szoba kiadó, Hatvan
utca 11. sz. két uriem-
ber részére. 4820

Különbejáratu
butorozott szoba ki-
adó 1—2 uriembernek,
Széchenyi utca 15. em.
4814

Kiadó
két szoba, konyhás la-
kás, Csapókerthi meg-
állónál. Új vasuti sor
27. 6407

Cucán
32 hó kiadó, Kéki
Sándorné, Poroszlav
Márk telep. 6409

Butorozott
csinos szoba orvosnő
vagy egyetemi hallga-
tónőnek kiadó Simo-
nyi ut 13.

Különbejáratu
butorozott szoba ki-
adó Vörösmarty utca
1., balra 4662

Központban
jól butorozott tiszta
szoba uriembernek ki-
adó, Magos utca 25.
4834

Kiadó
azonnal 2 szoba kony-
ha, kamara istálló,
dísznőél és gyümöl-
csös a Homokkertben.
Cim a kiadóban. 4827

Központon
különbejáratu jó, buto-
rozott szobák uráknak,
esetleg ellátással, há-
zaspárnák azonnalra
is kiadó. Hatvan 29.
4823

Különbejáratu
utcai butorozott szoba
kiadó. Egy rövid zong-
ora eladó. Péterfia u.
60. 716

Különbejáratu
csinosan butorozott
szoba, két uriember
részére kiadó, Klein,
Degenfeld tér 3. 6411

Csinosan
butorozott két ágyas
szoba egyetemi hall-
gatók vagy diák ré-
szére kiadó, Nemzetőr
u. 3. a. 4826

Lépcsőházi
bejáratu, uri kényelem-
mel ellátott utcai szoba
kiadó 1—2 distingvált
urnak. Cim: Fülöp,
Péterfia 42 708

Nagyerdőnél
két szoba, konyha és
kamara kiadó. Felvi-
lágosítás Hadházi utca
26 szám 645

Fűszer-
és vegyeskereskedés
italengedéllyel nagy-
község piacsterén át-
adó. Cim a kiadóban.
7408

Két
utcai modern szoba
fürdő és előszobával
október 1 re kiadó.
Király u. 9. 696

Kiadó
a Csapókerthben 3 hód
föld lakással. Értekez-
heini Kossuth 9., há-
mesternél. 711

Kiadó
két szoba, konyha és
speiz, Vargakert, K.
Tóth utca 3 4814

Kiadó
üzletek azonnal fűszer-
nek, asztalos műhely-
nek, bárminek, Árnád
tér 26 6392

Honvédtemető u/c
17 sz. 2 szoba, fürdő,
üvegveranda, konyha,
kamara, jövizű kut,
gyümölcsös, mellék-
épület, baromfi és ser-
tesől, elköltözés miatt
eladó. 684

Különbejáratu
szoba kiadó magános
urnak vagy nőnek. —
Főiskolai hallgatónő-
nek teljes ellátással.
Mikiós u. u. 4. föld-
szint jobbra. 4780

Különbejáratu
csinos butorozott szo-
ba fürdőszoba hasz-
nálattal 15 re kiadó.
Ertekezni Piac u. 19.
Zöldánál. 4781

Több éves
zamatos házi bor el-
eladó. Hajduhadház,
Bocskay tér 15. 4779

Főtér
legszebb helyén szép
nagy utcai szoba iro-
dának, vagy orvosi
rendelőnek kiválócn
alkalmas, azonnalra ki-
adó. Cim a Függel n
kiadóhivatalban. 4760

15-ére
egyszobás lakás és kü-
lönbejárattal üres szo-
ba kiadók, Péterfia u.
60. 714

Kiadó
csinos utcai szoba,
konyha. Nyugati-utca
34. októberre. 552

Csinosan
butorozott utcai szoba
azonnalra kiadó főis-
kolai hallgatóknak Da-
rabos-u. 5. I. emelet.

EGY UTCAI
butorozott szoba vagy
2 személynek, esetleg
teljes ellátással kiadó
Szent Anna-utcai eme-
let, 31. szám. 6335

Iskolai
tanulókat teljes uri el-
látásra jutányos áron
felveszek Ujháziné —
Varga utca 24. 6008

Keresztény
uri családnál
2-3 főiskolai hallga-
tó teljes ellátást (lakás,
étkezés stb.) kaphat.
Cím a Hajdúföld kiadóhivatalában. 651

Német
nyelvórárt azonnali
konverrációval okleveles
pedagógusnál,
Kossuth-utca 30. 6326

Bénauto
új, üzembiztos meg-
rendelhető Piac 89. Te-
lefon 143. és 144. 4627

Szemüvegek
készítője orvosi re-
ceptre is. Nagy Kál-
mán látszerész, Csa-
pó-utca 12. Javitómű-
hely. 4490

Tanárjelölt
középiskolai tanuló ta-
nitását vállalja ellá-
tásért. Ajánlatot Haj-
dúföld kiadóba kér. 690

KERESLET

Szőlőkihuzási
munkához szakmányos
vagy napszámos mun-
kások kellenek. Je-
lentkezhetnek Vár utca
8. 6402

Varrólányokat
felveszek, Mandel Je-
nőné Arany János u.
63 szám 4818

Bejáró
mindenes leány fel-
vétetik pár tagu csa-
ládhoz Rákóczi u. 11.
709

Azonnalra
keresek főléri luxus
üzletbe kaucióképes
lérfi vagy nő alkalmat-
oztat. Cima a kiadó-
ban 4815

Tanulót
felvesz Fekete gépja-
vító műhely, Hadházi
u ca 18. 6414

Egy tisztességes
ember kocsisnak fel-
vétetik, Fülöp mész-
nagykereskedésben,
Vesseléni utca 121.
(Volt Homokkert utca.)
4836

Kifutó
felvétetik Gutmann fű-
szerüzlet, Piac u 64
4823

Egy tanuló
fűszerkereskedésbe fel-
vétetik, Török Barná-
né, Varga u. 35 4823

Fűszerben
teljesen jártas ügynö-
köt keres. Ugyano t
tanulók felvétetnek. —
Lindenfeld, Dégenfeld
tér 4832

Szecskaügöt
használtat, de jó álla-
potban levőt veszek.
Simonyi ut 6. 715

Kifutó
fiu vagy leány felvé-
tetik Moskovits haris-
haházába, Piac u. 41.
6415

Mindenes
bejárónót felveszek —
Gerő Piac u 58. III.
lépcső I. emelet 6394

Cipészesség
hétszamos felvétetik —
Rákóczi utca 71 szám
6396

Kicsiny
butorozatlan szobát
keresek lehetőleg a
központban. Cimeket
a Hajdúföldnél kérem
leadni 6398

Tejet
nagyobb mennyiségben
állandó megvételre ke-
resek Miklós-utca 25.
Salamon. 4799

Fogtechnikus
tanulót felvesz Ivano-
vits Antal Dégenfeld-
tér 2. 6400

Keresünk
intelligens, lehetőleg
szakmában jártas és
kereskedelmi ismer-
tekkel bíró urat, ki
gazdák körében ismer-
ségi eladó tisztviselőnek. Traktor,
mezőgazdasági gép, és
műtrágya üzlet. Fix és
jutalék. Guttman test-
vérek, Hunyadi-u. 14
697

Színház közelében
intelligens urinót keres
elegánsan butorozott
szobát fürdőszoba —
használati szeptember
hó végére. Ajánlatokat
„Elegáns” jellegre a
Független Ujság ki-
adójaába cérek. 4806

Perfekt
szobaleányt és jólfőző
mindenes szakácsnőt
keresek Csak hosszú
bizonyítvánnyal rendel-
kezők jelentkezzenek
Cím a kiadóba. 6380

Tanuló
felvétetik Schön Arthur
kézműáruházában —
Csapó u. 4. 4791

Varró
kézileány felvétetik —
Schön Arthur kézmű-
áruházában Csapó-utca
4. sz. 4792

SAKÁCSNÉT
elsőrendűt keresek ok-
tóber 1-re érkezede ré-
szére. Cím a kiadóban.
6318

Szakácsnőt
perféktet azonnalra
felvesz fiatal házasa-
pár. Cím a kiadóban.
4749

Majorost,
nőset, kis családot ok-
tóber 1-ére keres Pé-
csi, Batthyányi u. 16.
Keresztépület. 4757

Szent Anna-
utcai részen jókarban
levő kisebb családi
házat megvételre ke-
resek 12-13 ezer
pengő körüli értékűt.
Cím a kiadóban. 695

Dombormunkához
értő lemezelő mun-
kást és önállóan dol-
gozó szerelőt felvesz
Neuländer kocsi-
gyár. 4739

Szerelőt,
aki önállóan dolgozik,
azonnali belépésre
felvesz Neuländer ko-
csigyár. 4338

Két
használt íróasztalt
megvételre keres a
Független Ujság ki-
adóhivatala, Piac u.
49. 4748

ELADÁS

Burgundián
eladó uriház 8 szobás
beköltözhető lakással,
háromszázhetvenöt □
öles kertés udvarral
Kizárólagos megbízott
Maté Ingatlaniroda —
Piac utca 30. 4837

A Deák Ferenc
utcai templomban es-
kető térey egy női pi-
holy ütés 12 és ferfi,
a pad 11. számú ülés
sürgösen eladó. Érté-
kezni Hatvan utca 59,
Gutfreundnál 4833

Csillag utca
49 számú ház eladó
Faragó ügyvédnél Piac
utca 44. 4822

Eladó
7 ezer darab vályog,
étekezni Monostorpa-
lyi u. 7 Szene 6413

Eladó
kitűnő meneteltű koc-
ma, teherpályaudvarral
szemben, házzal együtt
több lakás és üzlettel,
átvételhez 35,000 P.
szükséges. Cimet a ki-
adóhivatalába kérem le-
adni 6416

Kisbögő
erős hangu 30 pengő-
ért eladó Gyöngyvirá-
utca 19. 4825

Szép
tívegezett állvány és
teljes uri szabó be-
rendezés eladó. Nagy
János u 29. 4816

Eladó
Rizling és Ezerjő bor
1925 és 1927 évi ter-
més hordótelekben
is. Értekezni Kossuth
utca 9 Kardoss László
cégnél 711

Két házhely
Homokkertben Szob-
szlói Pap István és
Hegyi Mihályné utca
sarkán eladó. Érté-
kezni dr Tervey és dr
Kováts ügyvédekne
Piac u 73. 712

Széchenyi uton
hatszobás modern u-
épitkezési lakóház a-
zonnali beköltözésre
eladó. Kevés pénzzel
megvehető Kizárólagos
megbízott Dezső Kos-
suth u 16. 6406

Eladó
tehéntrágya, ajiók, ab-
lakokkal Korponay-
utca 5. 713

Kitűnő
tőkebefektetés. Emele-
tes bérház | beköltöz-
hető hatszobás par-
kettes lakással eladó.
Vevőnek befektetett tő-
kéje netto 12% ot hoz
Máté ingatlaniroda —
Piac u. 30. 4838

Villatelek
eladó a Libakertben.
Értekezni a Gambri-
nusban 6412

Olajfestmények
rámával jutányosan el-
adók Hatvan u. 1. sz.
II. 32. 701

Sertés
mangalica 150 darab
1 és fél évesek 150
darab 7 hónaposok
100 jdrb választásaik
eladók Erdődyne Uj-
fehértó 6249

Ford traktor
két éves üzemben bir-
tokreform miatt mint
sz2mfeletti 2 és 5
számu Eberhard eke-
vel ol eladó Cim Csa-
kói uradalom posta
Nagyléta 6248

Szöllőprés
100 literes eladó. Szé-
kely u. 20 Galló, 532

A LEGSZEBB
kerten az Epres-
kert u. 11—c alatt
gyümölcsfakkal tele-
ültetett háztelek el-
adó. 623

37 katasztrális
hold szántóföld a szo-
boszlói határban katas-
ztrális t holdanként
1000 pengőért eladó.
Értekezni lehet Lovas
Károly terményke-
reskedőnél Hajdu-
szoboszlón. Telefon.
17.

Irógép
eredeti amerikai
gyártmány, kitűnő
karban olcsón eladó.
Késes u. 32. 4774

Vadonutaj
ház eladó, Árpádtér
38. Kőlcson esetén
háromszobás kom-
fort lakást díjmentese-
sen adok. 675

Eladó
háló, ebédő, börgar-
nitura, nagy tükör,
antik komót, plüss dí-
vány, hencser, több
butorok Széchenyi-u.
8. Szentpéteri. 6142

Hadházi
hordótételben
kapható, Honvéd-u.
8. 4583

VEGYES

Elveszett
csőtörtőkönt este nyest
nyakravaló. Megtaláló
jutalomban részesül
Csapó u. 14., festék-
üzlet. 6405

A HAJDUFÖLD EGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Ira: GYULA DIÁK

(5)
Estefelé, jóval napszállta után,
meglassította ügetését a legény.
Előtte az uton egy ekhós szekér
zörgött kegyetlenül a porfellegben.
Nagy öröme a debreceni birót és
Then uramat fedezte fel a ponyva
alatt, kik csendes pipaszó mellett
nyelték a port. Azok is fölötté meg-
örvendezének a vitéz láttára. Mert
hiába, tisztesség ide, becsület oda,
a csatangoló kuruc katonák is meg-
fedelkezhetnek magukról egyszer-
másszor, aztán megszólíthatják az
embert egy-egy korty törköly irá-
nyában, avagy pedig sietős utjuk lé-
vén, kifoghatják a jóra való utas lo-
vát a kocsiból s a saját agyonhaj-
szolt paripájukat állítják az ut mellé.
Mégis csak bátorosabb, ha az
ember kuruciszttal utazik. Mivel-
hog pedig zörgő kocsi nehéz a
lőháton haladóval diskurálni, János
hadnagy odakötötte lovát a sarog-
lyához, maga meg betelepedett a
Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h. u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat

ponyva alá, az utazó urak közé.
Igy aztán jobban fogyott a csutora
tartalma is, meg az ut is.

Elbeszélgettek. A főbirónak, hogy
a kérdést megelőzve, azt mondotta
a hadnagy, nagy titokban (de aztán
tovább ne adja főbiró uram!), hogy
Pozsony felé igyekszik; a németek-
nek pedig odasugta ugyancsak nagy
titokban (jaj, csak el ne áruljon.
Then uram), hogy szökik a kurucok-
tól, mert a szive a norinbergi szép
lány után húzza. Igy aztán mind-
ketten gögösen mosolyogtak a nagy
titok tudatában s lassan elálmosod-
ván, elaludtak. A főbiró bizonyosan
azt álmodta, hogy a nemes város
ugyancsak jó vásárt csinált, hiszen
mióta a háboru tart, vagyis hat
egész esztendeje szünetelt a marha-
hajtás s ezalatt jó sok német tallér-
től estek el; Then uramat pedig
Norinbergbe vitte az álom és már
látta, milyen diadallal fogadja az
éhező város a háromszáz darab
magyar jószágot. Meg is illeti majd
az ünneplés, mert hiszen ő volt az,
aki a polgársággért megtette azt,
hogy elvándorolt idegen országba,
keresztülvágta magát harcoló sere-
geken, pestises vidéken, csak azért,
hogy megmentse embertársait. Já-
nos hadnagy pedig... Istenem, mire
gondolhatott a 26 esztendő kuruc

vicehadnagy, kinek néhány órával
előtt a fejedelem rázta meg a ke-
zét, kire máma a zászló sorsát biz-
ták s akinek „mészáj” utbajteni
Norinbergát, ahol egy kislány még
ötszázéves múltán sem felejtette el
a magyar fiu kopott szürke alakját.
Bihari János, a fejedelem stafétája,
tehát hanyatt feküdt a szekérben,
ugy, hogy kilátott a ponyva végén
s elkezdte nézni a csillagokat...
Ugy érezte, hogy Magyarország néz
rá ezer szemmel, onnét felülről s
minden szem őt biztatja, mind őt
kéri, mind őt sürgeti, mind érte ag-
gódik. Aztán lassan másfélének
látta a csillagokat s úgy vélte, hogy
a norinbergi szép lány néz rá millió
fényes, mosolygó, szerelmes szem-
mel.

Istenem! Ugy-e, nem bűn, hiszen
csak 27 esztendő volt és nem sze-
retett senkit, csak Magyarországot,
meg azt a kislányt...

A „hajtás” és a „hajtó”.

Vajmi kevés ember tudja már ma-
napság, milyen hatalmas szerepet
vitt a nagy magyar rónaság évszáz-
adok során keresztül Európa élel-
mezésében. Pedig érdemes ezzel a
kérdéssel foglalkozni. Kettőt tanul-
hatunk meg belőle. Először meg-

ismerkedünk azzal a hallatlanul szí-
vós magyar őserővel és kitarással,
mely érthetővé teszi a magyarság
fennmaradását a lefolyt ezer év
országpusztító tombolái után is,
másképp meg vakító éles képet
kaphatunk arra vonatkozólag, ho-
gyan folytatta meg az osztrák poli-
tika Magyarország gazdagságát. Eb-
ből az utóbbi szempontból különö-
sen szomorúak, mondhatni, tragiku-
sak a magyar állattenyésztésnek
ezek a fejezetei.

Amit a tatár és török-dulás nem
tudott elpusztítani, mert hiszen vész-
közeledtére az Alföld nomád barom-
tenyésztő magyarsága megvonult a
lápok, zombékok, rétségek mélyén,
azt három évszázad alatt teljesen
tönkretette a bécsi udvari kancel-
lária rendlethalmaza, kapzsi poli-
tikája.

Pedig óriási gazdagságról volt itt
szó! Példátlan értékekről. Különö-
sen a XV. és XVI. században. A
XVII. században ugyan már majd-
nem teljesen tönkre megy az állat-
tenyésztés, de a XVIII. század ele-
jén még egyszer, mintha felkényő-
kölné a haldokló magyar ősfoglal-
kozás, az ázsiai őserő még egyszer
feltápaszkodik, de az újabb rendelet-
tömeg teljesen megfojtja.
(Folytatása következik.)